

10

SUOMEN
SAHANOMISTAJAYHDISTYS

KONTTORI
E. ESPLANAADINKATU 2

SÄHKÖOSOITE:
SAHAYHDISTYS
HELSINKI

A/N.

Helsinki, kesäk. 5 p:nä 1929.

Suomen Pankin Herra Pääjohtaja
Risto Ryti,
HELSINKI.

Viitaten aikaisempaan puhelinkeskusteluun saan Herra
Pääjohtajalle oheisena lähettää yhden kappaleen P.M., joka kos-
kee nykyistä markkinatilannetta, sekä lisäksi taulukon, josta
selviää Suomen Sahateollisuuden asema per 1/V.

Kunnioittaen

J. Flinck

Liitteitä.

Herrille Hallituksen Jäsenille.

Hallituksen kokousta 27/5 varten laadittu P.M., joka koskee tilastollista tutkimusta ja markkinatilannetta.

Sahateollisuuden aseman per 1/5 selville saamiseksi kerättyjen tilastollisten numeroitten johdosta saan ilmoittaa seuraavaa:

Suomen sahattujen puutavarain vienti voitaneen melkoisella varmuudella arvioida tänä vuonna nousevan noin 1,100,000 standarttiin, siis melkein yhtä suureksi kuin viime vuonna, tai mahdollisesti 50,000 stds. viime vuoden määrää pienemmäksi. Tämähän on ihmeellinen tulos, mutta se voidaan selittää siten, että monet sahat tulevat epäsuotuisan markkinatilanteen ja korkeitten raaka-ainehintain takia lakkauttamaan toimintansa ja koettavat jo kesän kuluessa sahata kaikki tukit suorittaakseen pankkivelkansa ja vapautuakseen kalleista hallintokustannuksista ensi talvena.

Yhdistyksen toimisto arvioi koko maan myynnit per 1/6 noin 730,000 standartiksi, vastaavan luvun ollessa viime vuonna 700,000 stds. Kootusta numeroaineistosta selviää, että yhdistyksen kiertokyselyyn vastanneet 142 toiminimeä, joilla on kaikestaan 581 raamia ja 227 sahaa, ja joiden normaali-nen vuosivienti on 1,091,302 stds., arvioivat tämänvuotisen vientinsä 1,032,220 standartiksi, josta 1/5 mennessä on myyty noin 621,295 stds., ollen siis myymättä noin 410,925 stds. Kun tähän lisätään toukokuun myynnit, ja sopiva lisämäärä niiden ulkopuolisten osalle, jotka eivät ole jättäneet tietoja, niin voi myyty määrä per 1/6 varovaisesti arvioiden nousta 730,000 standarttiin. kokoukselle esitetyn yhteenvedon mukaisesti. Myymättä olisi siis koko maassa per 1/6 noin 370,000 stds.

Tässä yhteydessä on huomautettava, että kuusien myynnit ovat tilastollisesti katsoen onnistuneet paremmin kuin mäntyjen myynnit, kuten yhdistyksen yhteenvedosta jäsentensä myynneistä per 15/5 näkyy.

Selostuksesta ilmenee edelleen, että niitten toiminimien hakkuut, jotka ovat yhdistykselle jättäneet tietoja, ovat jonkun verran pienentyneet verrattuina vuosikokoukselle esitetyn selonteon numeroihin.

Ilmoituksia jättäneiden toiminimien suunnitellut hakkuut nousevat 190,373,201 kuutiojalkaan, jota vastoin todelliset hakkuut tekivät 186,818,666 kuutiojalkaa, ja ovat nämä toiminimet supistaneet hakkuutaan noin 3,5 miljoonalla kuutiojalalla. Tässä yhteydessä on kuitenkin huomautettava, että maan kaikkien sahojen hakkuiden supistus on luultavasti suurempi, koska tiedot puuttuvat pääasiallisesti sellaisilta pieniltä ja keskikokoisilta sahoilta, jotka lopettavat toimintansa. Käymällä johtavissa pankkilaitoksissa y.m. on tämä ollut havaittavissa. Omasta puolestani arvioin supistuksen koko maan sahoihin nähden, verrattuna arvioituun hakkaukseen, noin 8 milj. kuutiojalaksi. Vuoden alussa tehtyjen ennakkolaskelmien mukaan nousisivat hakkuut 215 milj. kuutiojalkaan, vastaavan luvun ollessa viime vuonna 309 milj. kuutiojalkaa, mutta voitaneen maan kaikkien sahojen hakkuut arvioida noin 207 milj. kuutiojalaksi.

Tutkimuksesta ilmenee edelleen, että tietoja antaneilla sahalaitoksilla, joitten normaalin vuosivienti on noin 1,090,000 stds., on ensi f.o.w.-laivauksella ainoastaan noin 126,688,000 kuutiojalkaa raaka-ainetta, vastaten vähän yli 500,000 stds. sahatavaraa. Tämä raaka-aine sahattaneen osittain tämän vuoden syksynä, osittain seuraavana talvisahauskautena. Viime vuoden vaihteessa oli ilmoituksia antaneilla sahalaitoksilla varastossaan noin 153 milj. kuutiojalkaa sahatukkeja ja noin 422,000 stds. valmistatavaraa. Jos oletetaan, että parhaimmassa tapauksessa noin 23 milj. kuutiojalkaa olisi osittain niillä sahoilla varastossa, jotka eivät ole jättäneet ilmoituksia, osittain kuljetetaan talvella suoraan sahoille, niin voitaisiin vuoden 1930 f.o.w.-sahaukseen käyttää noin 150 milj. kuutiojalkaa, siis 600,000 stds., jota vastoin f.o.w.-laivauksella olevat varastot nousivat tänä vuonna noin 850,000 standarttiin.

Edelläolevasta selviää ilmeisesti, että vuoden 1930 vienti tulee voimakkaasti vähenemään, ja otaksuttavasti liikkumaan noin 800,000 - 900,000 standartin vaiheilla. Tämä sahatavarain viennin supistus tulee melko varmasti vaikuttamaan varsin epäedullisesti maan maksutaseeseen vuonna 1930. Tämä on kylläkin valitettava seikka, mutta se on luonnollinen seuraus sahatavaramarkkinain kehityksestä.

Venäjän voimakkaasti lisääntynyt vienti ja vaikea kilpailu sekä kunnollisen raaka - aineen puute ja kalleus ovat

etupäässä syynä siihen, että maamme viennin täytyy pienetä. Käsitykseni on, että Venäjän vientiä tullaan lähivuosina lisäämään niin runsaasti kuin venäläiset siihen vain kykenevät. Venäjän nykyinen hallitus koettaa kaikin keinoin lisätä puutavarain vientiä ja onnistunee se todennäköisesti siinä, mikäli Venäjällä ei tapahtu täydellistä romahdusta. On varsin mielenkiintoista tutkia tällä haavaa venäläisiä ammattilehtiä. Niistä ilmenee selvästi, että kaikkia keinoja käytetään ja tullaan käyttämään, jotta Venäjän vientiä jatkuvasti äärimmäisiin lisättäisiin, riippumatta taloudellisesta tuloksesta, tarjonnan ja kysynnän laista tai muista tekijöistä, jotka eivät näytä merkitsevän mitään kommunistisessa Venäjän valtiossa. Päivittäin laskeva Venäjän valuutta, jossa työpalkat maksetaan, parantaa näennäisesti viennin muuten huonoa taloudellista tulosta. Nykyään vallitsevaa vaikeaa elintarvepulaa voi häikäilemätön hallitus myöskin käyttää pakkokeinona työläisten kokoamiseksi metsänhakkuisiin. Huomattava on, että metsäalueiden on saatava viljaa hallituksen välityksellä sellaisista osista Venäjää, jossa sitä mahdollisesti on, tai myöskin niistä viljaeristä, joita hallitus tuottaa ulkomailta. Kun leipää Venäjällä nyttemmin saa ainoastaan leipäkorteilla, voidaan asia järjestää siten, että metsäalueilla ne henkilöt, jotka toimivat ajo-, uittotyö- tukkitöissä, ja näiden perheet, ovat oikeutettuja saamaan leipäkortit. Tällä tavoin voidaan vapaa väestö pakoittaa työskentelemään puutavaratuotannon ylläpitämiseksi.

Omasta puolestani toivon kuitenkin, että jäännöstavaramme tämän vuoden laivaukseen, jotka käsittävät kaikestaan noin 370,000 stds., saadaan suuremmitta vaikeuksista sijoitetuiksi. Kulutus ja yleinen taloudellinen tilanne Englannissa herättävät hyviä toiveita, ja useimmassa maassa mannermaalla on vielä huomattavia tarpeita täytettävänä.

Mitä hintoihin tulee, riippuvat ne oleelliselta osalta suomalaisten ja ruotsalaisten laivaajien yhteistoiminnasta ja kylmäverisyydestä. Venäläiset ilmoittavat nyt myyneensä kaikkiin maihin 819,000 stds. Tämä määrä tuntuu luonnottoman suurelta, ja inhimillisesti arvioituna pitäisi sen olla suurin, mitä voidaan ajatella venäläisten saavan markkinoille. Ei liene odotettavissa, että venäläiset alentaisivat tänä vuonna hintojaan. Kun suomalaisten hintataso nyttemmin lienee täysin yhdenmukainen venäläisen hintatason kanssa,

pitäisi tappioita tuottavia lisälennuksia voida välttää.

Tulevaisuuteen nähden täytyy minun mielestäni ottaa huomioon se surullinen seikka, että vientimme suuri vähennys vuonna 1930 ei huultavastikaan tule venäläisten tuotannon lisäyksen joudosta vaikuttamaan hintoihin ja markkinoiden vakiintumiseen siten, kuin muuten olisi ollut asian laita. Mielipiteeni on, että venäläiset todennäköisesti kykenevät syyttämään markkinoille 1930 niin suuria tavaramääriä, että tulos meidän vientimme pienemisestä tällä tavoin suuremmaksi osaksi raukeaa tyhjiin.

Venäjähän tarvitsisi kotimaiseen kulutukseensa suunnattoman paljon puutavaraa, ja näiden tavaroiden hinta lienee Venäjällä huomattavasti korkeampi kuin vientihinta. Mutta Venäjän hallitus on pakoitettu mihin hintaan tahansa ylläpitämään vientiä välttyäkseen raha-asioittensa täydellisestä romahduksesta. Kotimaista tarvetta tyydytetään ainoastaan mitättömässä määrin. Venäjän talousohjelma ensi 5-vuotiskautta varten, jonka äskettäin Moskovassa pidetty neuvostokongressi hyväksyi, käsittää lukuisia uusia suur-yrityksiä puunjalostusteollisuuden alalla. Uudet sijoitukset liikkuvat niin huimaavissa summissa, ettei Venäjän hallitus likipitäänkään varmaankaan saa niin paljon varoja käytettäväkseen uusien tehtaiden perustamiseen puunjalostusteollisuuden alalla. Mutta muille puutavaranviejille käy kohtalokkaaksi jo sekin, jos kolmasosakin ohjelmasta saadaan toteutetuksi. Tässäkin tapauksessa tulisi 100-kunta uutta saharaamia toimimaan, ja ^{kymmeniä} uusia sahalaitoksia syntyisi. Kun pelättävissä on, että pääoman puute tulee pakottamaan venäläisiä jatkuvasti mihin hintaan tahansa viemään maasta nekin puutavarat, jotka tarvittaisiin kotimaiseen kulutukseen, tulee olemaan vaikeata vakiinnuttaa puutavaran hintoja kannattavalle tasolle. Meidän on sen vuoksi valmistauduttava kestävään ja vaikeaan pulakautteen sahateollisuudessa. Jos Venäjällä tapahtuu täydellinen romahdus, pienenisi vienti ehkä joksikin aikaa, mutta jokainen hallitus Venäjällä tulisi todennäköisesti olemaan pakoitettu käyttämään hyväkseen maan metsävaroja äärimmilleen, saadakseen maksuvälineitä maan uudelleenrakentamista varten.

Tästä syystä on välttämätöntä, että Suomen sahateollisuus ryhtyy tilanteen vaatimiin toimenpiteisiin. Ennen kaikkea on raaka-aineen hinnat saatava laskemaan ja työskentely näinollen keskitettävä niihin yrityksiin, jotka toimivat halvimmalla ja käyttävät jätteensä parhaiten. Pulakausi tulee

todennäköisesti koskemaan, kuten kokemus on nyt jo alkanut osoittaa, niihin toiminimiin, jotka harjoittavat yksinomaan sahaliikettä, ja joilla ei yleensä ole samoja mahdollisuuksia käyttää tuottavasti hyväkseen jätteitä, kuin niillä toiminimillä, jotka sahaliikkeen ohella harjoittavat toista puunjalostusliikettä. Nämä toiminimet tulevat todennäköisesti olemaan pakotettuja useimmassa tapauksessa keskeyttämään kokonaan toimintansa. Niiden toiminimien taas, jotka tulevat jatkamaan sahaliikettään, on koetettava, olemalla keskenään yhteistoiminnassa raaka-ainehankinnassa, saada tukkinsa halvemmalla hinnalla. Tätä kysymystä tullaan käsittelemään tässä hallituksen kokouksessa toisessa yhteydessä.

Ylläolevan johdosta saan ehdottaa, että Hallitus ottaisi harkittavakseen, olisiko syytä yksissä neuvoin ruotsalaisten kanssa koettaa aikaan saada yhteistä kokousta venäläisten kanssa kuluvan kesän aikana, tarkoituksella mikäli mahdollista lieventää ^{vallitsevaa} ~~mandollista~~ kilpailua puutavaramarkkinoilla.

Lisäksi pyydetään Hallitusta harkitsemaan, olisiko syytä kääntyä maamme sahanomistajien puoleen ilmoittaen heille:

1) että Hallitus pitää tilastollista asemaa varsin tyydyttävänä, kun yli 2/3 koko maan viennistä tämän vuoden laivaukseen on sijoitettu;

2) että Hallitus kehoittaa maamme sahanomistajia olemaan suostumatta alentamaan enään hintoja, kun nykyisetkin hinnat tuottavat tappiota ja kun lisäalennukset vain huonontaisivat sekä tämän että ensi vuoden markkinoiden toiveita;

3) että Hallituksen mielestä on hyviä mahdollisuuksia olemassa sijoittaa jäännöstavaramme nyt vallitseviin hintoihin, kun tuonti-
maissa on jatkuvasti huomattavia tarpeita täytettävänä, ja kun nykyistä hintatasoamme useimpaan tavaralajiin nähden täytyy pitää täysin tätä laivauskautta varten vahvistettuja venäläisiä hintoja vastaavana;

4) että Hallitus kehoittaisi maamme sahanomistajia mahdollisuuksien mukaan vähentämään ensi kesäsahaustaan ja siirtämään seuraavan vuoden vientiä varten mahdollisimman paljon raaka-ainetta, jotta

tämänvuotinen tarjonta siten pienenisi, ja ensi vuoden tarjonta suure-
nisi, joka nyt laaditun tutkielman mukaan muuten vähenee siinä määrin,
että se vaikuttaisi epäedullisesti maamme kauppataaseeseen vuonna 1930.

Helsingissä, toukokuun 25 päivänä 1929.

T. I. A m i n o f f .

YHTEENVETO SUOMEN SAHANOMISTAJAYHDISTYKSEN TILASTOLLISESTA TUTKIMUKSESTA, JOKA KOSKEE SAHATEOLLISUUDEN ASEMAA
SUOMESSA 1/5 1929.

Ilmoituksia jättänyt 143 toiminimeä (227 sahaa, 581 raania), edustaen n. 1.090.000 standartin normaalista vuosilaivausta.

	Mänty muk.luett. slat. stds.	Kuusi muk.luett. slat. stds.	Kvinttaa puolipuh. & sinist. stds.	Hylkytav. & pinta. stds.	Kimpiä lathsia keppejä stds.	Pätkiä laatikkol. y.m. stds.	Yhteensä stds.
SUNNITELTU VIENTI VUONNA 1929...	572.076	190.717	140.580	49.720	54.540	24.587	1.032.220
TÄSTÄ MYYTY 1/5 MENNESSÄ	325.795 57%	111.953 59%	89.795 64%	29.098 59%	43.536 80%	21.118 86%	621.295 60%
MYYMÄTTÄ 1/5	246.281 43%	78.764 41%	50.785 36%	20.622 41%	11.004 20%	3.469 14%	410.925 40%
	M ä n t y		K u u s i		Y h t e e n s ä		
	Tukkeja kpl.	Kuutiojalk.	Tukkeja kpl.	Kuutiojalk.	Tukkeja kpl.	Kuutiojalk.	
TOD. TUKKIHANKINTA TALVELLA 1928/1929	26.431.415	144.239.110	7.730.129	42.579.556	34.161.544	186.818.666	
VIIME VUODEN VAIHT:ARV:TUKKIH.	26.907.887	148.751.529	7.775.548	41.621.672	34.683.435	190.373.201	
KOKONAISTUKKIVARASTO 1/5 (jällellä vanhaa & uutta raaka- ainetta sahalla, uittoväylissä & varastopaikoilla)	26.400.000	152.800.000	8.600.000	52.800.000	35.000.000	205.600.000	x
TÄSTÄ KÄYTTÄÄN VUODEN 1929 VIENTIIN	8.500.000	49.000.000	4.900.000	30.000.000	13.400.000	79.000.000	x
SIIRTYY VUODEN 1930 VIENTIIN	17.900.000	103.800.000	3.700.000	22.800.000	21.600.000	126.600.000	

x) Sen johdosta, että muutamat toiminimet näitä sarakkeita täyttäessään ovat väärinkäsittäneet kyselykaavakkeen, on yhdistyksen toimisto korjannut pienemmät ilmeiset virheet, minkä vuoksi tämän vuoden sahaamattomat tukkivarastot on pyöristetty.

Helsingissä, toukokuun 27 p:nä 1929.
SUOMEN SAHANOMISTAJAYHDISTYS
T. I. A m i n o f f.

Arvioidut myynnit Suomesta 1/6 1929.

	1929.	1928.
Suurbritannia n.	265.000 stds.	n. 215.000 stds.
Belgia	120.000 "	86.000 "
Hollanti	108.000 "	106.000 "
Ranska	72.000 "	68.000 "
Saksa	55.000 "	102.000 "
Tanska	31.000 "	33.000 "
Espanja	30.000 "	37.000 "
Muut Europ. maat	9.000 "	6.000 "
Europ. ulkop. maat ...	40.000 "	47.000 "
Yhteensä noin	730.000 stds.	noin 700.000 stds.
